

ÖSTERBOTTENS FÖRBUND – POHJANMAAN LIITTO

Delaktigheten i landskapet förnyas Maakunnan uudistuva osallisuus

Förändringsledare/Muutosjohtaja Varpu Rajaniemi

24.4.2019

Finland och delaktighet

SUOMI JA OSALLISUUS

- Delaktighet och demokrati är centrala mål i flera regeringsprogram
- Exempel från regeringen Sipiläs vision:
 - År 2025 är Finland ett förnyat, omtänksamt och säkert land, där vi alla kan känna oss behövda.
 - Samhället kännetecknas av *förtroende*
 - Människors *delaktighet* och *mänskliga rättigheter* förstärks
 - Personer har möjlighet att *fatta egna beslut*
 - Det finns *ett identifierat partnerskap* mellan stat, kommun, organisation, privata sektorn, församling och arbetsliv
 - Vid sidan av *representativ demokrati* behövs formella och ickeformella nätverk för medborgarverksamhet - *direkt demokrati*.
- Demokratia ja osallisuus useassa hallitusohjelmassa keskeinen tavoite
- Esimerkiksi Sipilän hallituksen visio
 - *Vuonna 2025 Suomi on uudistuva, välittävä ja turvallinen maa, jossa jokainen meistä voi kokea olevansa tärkeä.*
 - *Yhteiskunnassamme vallitsee luottamus.*
 - *Vahvistetaan ihmisten osallisuutta ja ihmisoikeuksien toteutumista*
 - *Mahdollistetaan ihmisille omien valintojen tekeminen.*
 - *Tunnistetaan* valtion, kuntien, järjestöjen, yksityisen sektorin, seurakuntien sekä työelämän toimijoiden välinen *kumppanuus*.
 - *Edustuksellisen demokratian rinnalle* tarvitaan sekä muodollisia että epämuodollisia, verkostomaisia kansalaistoiminnan muotoja – *suora demokratia*.

Kännetecken för en levande demokrati

ELINVOIMAISEN DEMOKRATIAN TUNNUSMERKIT

- Medborgarna **påverkar aktivt** och **deras röst blir hörd**
- Den **offentliga debatten** är livlig och **informationen** tillförlitlig och tillgänglig
- Olikheter löses med **fredliga** diskussioner och förhandlingar
- Kunniga **politiker och tjänstemän bär ansvar för** sina maktbefogenheter
- De som har offentliga maktbefogenheter följer ett **klart regelverk**
- **Grundläggande rättigheter tryggas** för alla
- Kansalaiset **vaikuttavat aktiivisesti** ja saavat **äänensä kuuluville**
- Julkinen **keskustelu** on vilkasta ja **tieto** luotettavaa ja helposti saatavilla
- Erimielisyydet ratkaistaan **rauhanomaisesti** keskustelemalla ja neuvottelemalla
- **Poliitikot ja viranhaltijat** ovat osaavia ja **kantavat vastuun** vallankäytöstään
- Julkiselle vallankäytölle on **selkeät rajat**
- Kaikille turvataan **laajat perusoikeudet**

Delaktighet är också OSALLISUUTEEN LIITETÄÄN

Social
jämlighet

Medborgerliga
rättigheter

Solidaritet
och
samman-
hållning i
samhället

Delaktighet i
samhället

Rättigheter
och
möjligheter

Medborgerliga
rättigheter

Solidaritet
och
samman-
hållning i
samhället

Delaktighet i
samhället

Rättigheter
och
möjligheter

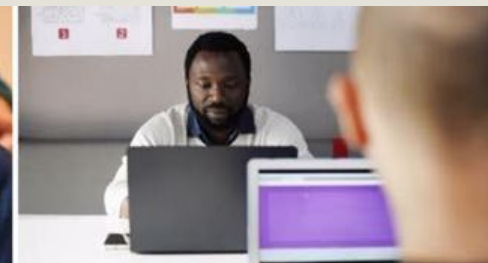
Delaktighet är också **OSALLISUUTEEN LIITETÄÄN**

Varför är delaktighet viktigt?

MIKSI OSALLISUUS ON TÄRKEÄÄ?

- **Erfarenheten om att man kan påverka** egna livsvilkor och samhällets utveckling är viktigt med tanke på delaktighet och välmående
- Forskning visar att det finns **samband mellan delaktighet och hälsa**
 - Det finns ett **starkt samband** mellan hur individen upplever **välmående och hälsa** efter man deltagit i samhället och påverkat
 - Social aktivitet **minskar risken för att insjukna** i allvarliga sjukdomar som hjärtattack och depression.
- **Kokemus siitä, että voi vaikuttaa** omiin elinehtoihin ja yhteiskunnan kehitykseen on tärkeää osallisuuden ja hyvinvoinnin kannalta
- Tutkimukset osoittavat, että **osallisuuden ja terveyden välillä on yhteys**
 - Yhteisössä mukanaololla ja vaikuttamisella on vahva **yhteys** ihmisten kokemaan **hyvinvointiin ja terveyteen**.
 - Sosiaalinen aktiivisuus **vähentää riskiä sairastua** moniin vakaviin sairauksiin kuten sydänsairauksiin ja masennukseen.

Delaktighet i kommunen och landskapet

OSALLISUUS KUNNISSA JA MAAKUNNASSA

Kommunens och landskapets uppgift är att främja möjligheter att delta och påverka regionens verksamhet.

- **Invånardelaktighet** betyder att invånaren har rätt att delta och påverka beslutsfattandet och tjänsterna som rör det egna området.
- **Kunddelaktighet** betyder att de som använder tjänsterna, har rätt att delta och påverka sina tjänster samt utveckla, förverkliga och utvärdera tjänsterna man använt.

Kunnan ja maakunnan tehtävänä on edistää asukkaiden mahdollisuuksia osallistua ja vaikuttaa alueensa toimintaan.

- **Asukasosallisuudella** tarkoitetaan alueen asukkaan oikeutta osallistua ja vaikuttaa alueensa päätöksentekoon ja palveluihin.
- **Asiakasosallisuudella** tarkoitetaan palveluiden käyttäjien osallistumista ja vaikuttamista omaan palveluun tai palveluiden suunnitteluun, kehittämiseen, toteuttamiseen ja arviointiin omaa asiointia laajemmin.

- **Delaktighet** är ett centralt mål i Österbottens landskapsprogram
- **Alla med** -temats mål:
 - *alla åldersgruppers delaktighet förstärks - digisamhället*
 - *medborgarnas delaktighets- och påverkansmöjligheter förbättras*
- **Osallisuus** on keskeinen tavoite Pohjanmaan maakuntaohjelmassa
- **Kaikki mukaan** -teeman tavoitteet:
 - *kaikenikäisten osallisuus vahvistuu - digiyhteiskunta*
 - *kansalaisten osallistumis- ja vaikutusmahdollisuudet paranevat*

Alla med i Österbotten

KAIKKI MUKAAN POHJANMAALLA

VERKTYG

- ✓ **utveckla modeller och metoder** som gör det lätt och lockande för **olika befolkningsgrupper** att delta
- ✓ utnyttja, koordinera och aktivera **organisationer och föreningar till samarbete**
- ✓ främja **frivilligverksamhet och kamratstöd**,
- ✓ utveckla och erbjuda varierande deltagar- och påverkansmöjligheter för olika befolkningsgrupper **i olika skeden av beredningen**
- ✓ utnyttja existerande strukturer bättre än tidigare (t.ex. **kommunernas påverkansorgan**)
- ✓ grunda landskapets **organisationsdelegation** för att främja samarbetet mellan föreningar och offentliga sektorn.

KEINOT

- ✓ **kehitetään malleja ja toimintatapoja**, jotka tekevät osallistumisen helpoksi ja houkuttelevaksi **eri väestöryhmille**,
- ✓ hyödynnetään, koordinoidaan ja aktivoidaan **järjestöjen ja yhdistysten** toimintaa ja **yhteistyötä**,
- ✓ edistetään **vapaaehtois- ja vertaistoimintaa**,
- ✓ kehitetään ja tarjotaan monipuolisia osallistumis- ja vaikutusmahdollisuuksia eri väestöryhmille jo **asioiden valmisteluvaiheessa**,
- ✓ hyödynnetään entistä enemmän olemassa olevia rakenteita (esim. **kuntien vaikuttamistoimielimet**)
- ✓ perustetaan maakunnallinen **järjestöneuvottelukunta** järjestöjen ja julkisen sektorin yhteistyön edistämiseksi.

Österbottens organisationsdelegation

POHJANMAAN JÄRJESTÖNEUVOTTELUKUNTA

Varför organisationsdelegation?

- I Österbotten har man sökt en fungerande organisationsmodell för organisationers och föreningars samarbete, samt för främjandet av föreningars och offentliga sektorns samarbete.
- Samarbete förs nu på många olika sätt, men det finns rum för förbättring i koordinering och systematiskt främjande.

Miksi järjestöneuvottelukunta?

- Pohjanmaalla haettu toimivaa toimintamallia järjestöjen ja yhdistysten keskinäisen sekä järjestöjen ja julkisen sektorin välisen yhteistyön edistämiseksi.
- Yhteistyötä tehdään jo nyt monin eri tavoin, mutta yhteistyön koordinoinnissa ja systemaattisessa edistämisessä on parantamisen varaa.

Österbottens organisationsdelegation

POHJANMAAN JÄRJESTÖNEUVOTTELUKUNTA

Målsättningen är bland annat

- 1) stärka organisationernas roll i landskapets utvecklingsarbete
- 2) göra organisationsverksamheten synlig och känd
- 3) främja medborgarnas och organisationernas delaktighet och gemenskap i landskapet
- 4) främja samarbete och avtal föreningar sinsemellan och mellan föreningar och offentliga sektorn.

Uppgiften är bland annat

- delta i beredningen av landskapets strategier och program
- Lyfta fram önskemål och behov från föreningsfältet genom bl.a. utlåtanden och ställningstagande samt motioner/förslag till landskapsstyrelsen.

Sen tavoitteena on muun muassa

- 1) vahvistaa järjestöjen asemaa maakunnan kehittämistyössä
- 2) tehdä järjestötoimintaa näkyväksi ja tunnetuksi
- 3) edistää kansalaisten ja järjestöjen osallisuutta ja kansalaisyhteiskuntaa maakunnassa
- 4) edistää järjestöjen välistä sekä järjestöjen ja julkisen sektorin välistä yhteistyötä ja sopimuksellisuutta.

Sen tehtävänä on muun muassa

- osallistua maakunnan strategioiden ja ohjelmien valmisteluun
- tuoda esille järjestökentän toiveita ja tarpeita mm. antamalla lausuntoja ja kannanottoja sekä tekemällä aloitteita/esityksiä maakuntahallitukselle.

Förändringsledare - Muutosjohtaja
Varpu Rajaniemi

varpu.rajaniemi@obotnia.fi

